

STRATENÁ APATEKÁRKA

SARAH
PENNEROVÁ

STRATENÁ
APATEKÁRKA

Original title: Sarah Penner: THE LOST APOTHECARY

Copyright © 2021 by Sarah Penner

All rights reserved including the right of reproduction in whole, or in part in any form.

This edition is published by arrangement with Harlequin Books S.A.

Cover Art © 2021 by Harlequin Enterprises ULC

Translation © Veronika Lašová, 2021

Slovak edition © Fortuna Libri, Bratislava 2021

Vydalo vydavateľstvo Fortuna Libri.

www.fortunalibri.sk

Redakčná a jazyková úprava Zuzana Reiselová

Prvé vydanie

Táto kniha je fikcia. Mená, postavy, miesta a udalosti sú buď výtvorom autorkinej fantázie, alebo sú použité fiktívne, a preto akákoľvek podobnosť so skutočnými živými alebo mŕtvymi osobami, obchodnými spoločnosťami, udalosťami či miestami je úplne náhodná.

Všetky práva vyhradené.

Nijaká časť tejto publikácie sa nesmie reprodukovať, ukladať do informačných systémov ani rozširovať akýmkoľvek spôsobom, či už elektronicky, mechanicky, fotografickou reprodukciou, alebo inými prostriedkami, bez písomného súhlasu majiteľov práv.

ISBN 978-80-573-0111-0

Rodičom

A detailed historical map of London, showing a grid of streets and various landmarks. The map is oriented with North at the top. A central white box with a black border contains a list of ten locations. The map shows streets such as Broad St. Giles, Carter Lane, Basing Lane, Blackfriars Bridge, Ludgate Hill, Fleet Street, and the River Thames. Landmarks like the Houses of Parliament and the Palace of Westminster are also visible.

LONDÝN

okolo roku 1791

1. BEAR ALLEY
2. WARWICK LANE,
sídlo Amwellovcov
3. CARTER LANE,
sídlo Clarenceovcov
4. BASING LANE,
Knihy a hračky
5. BLACKFRIARS BRIDGE
6. CESTA
NA WALWORTHSKÉ POLIA
7. BARTLETT'S PASSAGE
8. LUDGATE HILL
9. FLEET STREET
10. NÁDVORIE
PRED KATEDRÁLOU SV. PAVLA

**„SĽUBUJEM A PRISAHÁM PRED BOHOM,
TVORCOM I STVORITEĽOM VŠETKÉHO...**

**ŽE NIKDY NEZASVÄTÍM NEVDÄČNÍKOV ČI LUHÁROV
DO TAJOV A ZÁHAD SVOJHO REMESLA...**

**ŽE ZACHOVÁM POVINNOSŤ MLČANLIVOSTI...
NIKDY NIKOMU NEPODÁM JED...**

**ŽE AKO MOROVÝCH RÁN SA BUDEM STRÁNIŤ
NEČESTNÝCH A POHORŠUJÚCICH PRAKTÍK
FELČIAROV, ŠARLATÁNOV A ALCHYMISTOV...**

**A ŽE BUDEM PRAVIDELNE LIKVIDOVAŤ
STARÉ I SKAZENÉ LIEČIVÁ.**

**NECH MI BOH POMÁHA,
KÝM BUDEM DODRŽIAVAŤ SVOJE SLOVO!“**

STARODÁVNA APATEKÁRSKA PRÍSAHA

1

NELLA

3. februára 1791

Napísala, že príde za úsvitu – žena, ktorej list som držala v rukách, žena, ktorej meno som zatiaľ nepoznala.

Nevedela som, koľko má rokov ani kde býva. Netušila som, k akej spoločenskej vrstve patrí ani o čom sníva, keď padne tma. Mohla to byť obeť aj útočníčka. Mladomanželka aj vdova. Guvernanka aj kurtizána.

Hoci som o nej nemala nijaké informácie, jedným som si bola istá: presne vie, koho chce poslať na druhý svet.

Zdvihla som svetloružový pergamen do svetla dohasínajúcej lojovej sviečky. Bruškami prstov som pohladila atramentové slová a premýšľala som, aká bolestná udalosť dohnala neznámu k tomu, aby vyhládala práve mňa. Nie obyčajnú apatekárku, ale vrahyňu. Majsterku maskovania.

Jej požiadavka bola jasná. *Manželovi mojej panej, na raňajky. Štvrtého februára za úsvitu.* Predstavila som si slúžku v strednom veku, ako plní rozkaz svojej chlebobarkyne. A inštinkt, ktorý som si cibřila posledné dve desaťročia, mi našepkal, čo bude najvhodnejšie: slepačie vajce napustené strychnínom.

Príprava mi nezaberie veľa času; jed som mala na dosah ruky. Z dosiaľ neznámych príčin ma však list vyviedol z miery. Neznepokojila ma jemná drevitá vôňa pergamenu ani mierne zvlhnený ľavý dolný roh, akoby doň vsiakli slzy. Nie. Nepokoj pramenil z môjho vnútra. Intuitívne som cítila, že sa musím mať pred niečím na pozore.

Ale aká nepísaná výstraha sa mohla ukrývať na hárku ružového pergamenu, číhať za úhľadnými ťahmi brkom? Žiadna, uisťovala som sa v duchu. List neniesol nijakú pochmúrnú predzvesť. Nepříjemné myšlienky ma ťažili iba preto, lebo som bola unavená – predsa len bolo neskoro – a neprestajne ma boleli kĺby.

Obrátila som pozornosť na vzácny zápisník potiahnutý telacou kožou. Ležal na stole predo mnou a obsahoval záznamy o živote a o smrti, úplný zoznam žien, ktoré si tu, v najpochmúrnejšej apatéke široko-ďaleko, kúpili preparáty.

Na prvých stranách už atrament rokmi vybledol. Zapísala ich ľahšia ruka, nezaťažená odporom ani žiaľom. Ruka mojej mamy. Túto apatéku pre ženy, zašitú v uličke Back Alley číslo 3, som zdedila po nej.

Občas som si čítala mamine zápisky – *23. mar. 1767, p. R. Ranfordová, rebríček obyč., 15 kv. 3x* – a vybavili sa mi dávne spomienky na ňu: ako sa jej dlhé rozpustené vlasy zošmykovali z pliec, keď v mažiari drvila stonku rebríčka, ako sa jej napínala tenká pokožka na ruke, keď vytrhávala semená z kvetov. Pri práci sa nemusela schovávať za falošnou stenou a potajomky nevmiešavala svoje prípravky do čiaš s červeným vínom. Nemala čo skrývať. Všetky tinktúry predávala s úmyslom pomôcť: slúžili na ošetrenie citlivých miest na tele čerstvých matiek alebo na vyvolanie menštruácie u neplodných manželiek. Stránky zápisníka zapĺňala neškodnými bylinkami. Nevzbudzovali najmenšie podozrenie.

Áno, aj ja som zaznamenávala nevinné liečivá z prhľavy, yzopu či láskavca, ale aj iné, oveľa nebezpečnejšie preparáty:

z ľuľkovca, čemerice, arzeniku. Moje atramentové línie v sebe niesli zradu, utrpenie... a temné tajomstvá.

Tajomstvá o tom, prečo vitálnemu mladíkovi v predvečer sobáša náhle zlyhalo srdce, prečo zdravý novopečený otec znenazdajky padol za obeť horúčke. V zápisníku stálo čierne na bielom, že tieto úmrtia v nijakom prípade nezapríčinilo slabé srdce alebo horúčka, ale durman a blen. Do vína či do zákuska ich vmiešali ľstivé ženy, ktorých mená teraz poškvŕňovali riadky starej koženej knižičky.

Škoda len, že o mojom tajomstve zápisník mlčí, neprezrádza, ako sa to celé vlastne začalo. Medzi obeťami totiž chýba jedno meno: *Frederick*. Ostré, špicaté hrany jeho mena sa vryli iba do môjho strápeného srdca a do zjazveného lona.

Zatvorila som zápisník, lebo momentálne som ho nepotrebovala, a pozrela som sa opäť na list. Čo ma tak znepokojovalo? Očami som jednostaj blúdila k ľavému okraju pergamenu, ktorý bol vydutý, ani čo by pod ním liezli chrobáky. Čím dlhšie som ho mala položený na stole, tým mocnejšie mi zvieralo hrud' a tým väčšmi sa mi triasli ruky. Spoza múrov apatéky ku mne doľahol cengot spiežovcov na postrojoch koní, čo prechádzali okolo, a so zdesením som si pomyslela, že rovnako cengajú putá na opasku strážnika. Hneď som sa však v duchu upokojila, že dnes strážnici určite neprídu, tak ako neprišli ani raz za ostatné dve desaťročia. Moja apatéka aj moje jedy boli dobre zamaskované. Nijaký muž ich nikdy nenájde. Sú schované za masívnymi drevenými policami v prázdnej skladovej miestnosti na samom konci úzkej kľukatej uličky v najodľahlejšom zákutí Londýna.

Šibla som pohľadom na stenu špinavú od sadzí, ktorú som nemala silu ani odvahu vyčistiť. Prázdna liekovka na polici zachytila môj obraz. Zelené oči po mame, kedysi plné života, časom pomasli a zosmutneli. Líca som už nemala červené ako jabĺčka, ale sinavé a vpadnuté. Vyzerala som ako duch, akoby som mala oveľa viac než štyridsaťjeden rok.

Opatrne som si počúchala ľavé zápästie, opuchnuté a teplé na dotyk ako kameň zabudnutý v pahrebe. Už dlho som cítila, že mi chradnú kĺby, no v posledných mesiacoch sa môj stav natoľko zhoršil, že ma nepretržite sužovali muky. S každým jedom, ktorý som vyrobila, ma zaplavila nová vlna bolesti. Niekedy som si večer líhala s takými nafúknutými a stuhnutými prstami, až som mala pocit, že sa mi roztrhne napnutá pokožka a odhalí, čo je pod ňou.

Tieto ťažkosti mi privodili vraždy a hanebné tajomstvá. Rozkladala som sa zvnútra, vlastné telo sa ma pokúšalo zničiť.

V stojatom vzduchu tmavej miestnosti stúpala k nízkemu kamennému stropu tenký kúdolček dymu. Sviečka už takmer dohorela a čoskoro sa vďaka ópiovým kvapkám ponorím do tuhého spánku. Bola hlboká noc. O niekoľko hodín príde za mnou žena, ktorej meno pripíšem do zoznamu a začnem strážiť jej tajomstvo, aj keď ma to naplňuje úzkosťou.

2

CAROLINE

súčasnosť, pondelok

Do Londýna som nemala pricestovať sama. Ak si na výročie svadby doprajete dovolenku v zahraničí, zvyčajne ju trávite so svojou polovičkou, no keď som vyšla z hotela do jasného letného popoludnia, prázdne miesto po mojom boku svedčilo o tom, že je to presne naopak. Dnes, na desiate výročie našej svadby, sme mali s Jamesom navštíviť niekoľko pamiatok a zakončiť deň na vyhliadkovom kolese London Eye, ktoré sa týči nad južným brehom Temže. Rezervovali sme si večernú jazdu vo VIP kabínke so súkromným sprievodcom a s fľašou šumivého vína. Celé týždne som si predstavovala, ako sa bude tlmene osvetlená kabína kolísať pod hviezdnatou oblohou a náš smiech bude prerušovať iba štrnganie pohármi a láskyplné bozky.

Od Jamesa ma však delil Atlantický oceán a v Londýne som bola sama. Sklamaná, našťavaná a unavená z časového posunu som stála pred závažným rozhodnutím, ktoré mi malo navždy zmeniť život.

Nezamierila som na juh k vyhliadkovému kolesu, ale vydala som sa opačným smerom po Ludgate Hill ku Katedrále svätého

Pavla a cestou som sa obzerala po nejakej krčme. V sivých teniskách a s kabelkou prevesenou krížom cez trup som sa cítila ako typická turistka. V kabelke som mala notes, do ktorého som si modrým atramentovým perom zapísala hlavné body nášho desaťdňového dobrodružstva a okraje strán som vyzdobila srdiečkami. Hoci som si notes vzala so sebou, nezniesla som pomyslenie, že by som sa vrátila k pôvodnému programu alebo si prečítala laškovné odkazy, ktoré sme si s manželom vymenili.

Romantická prechádzka po parku v Southwarku, poznačila som si na jednu zo stránok.

Pokus o splodenie dieťaťa za stromom, načarbal James vedľa toho. Dokonca som si chcela obliecť šaty, pre istotu.

Za momentálnych okolností som notes nepotrebovala a počiatočné plány som hodila za hlavu. Stiahlo mi hrdlo, v očiach ma zaštipali slzy. Myslou mi preblysla otázka, čo ďalšie budem môcť v blízkej budúcnosti hodiť za hlavu. Naše manželstvo? S Jamesom sme sa spoznali ešte na vysokej škole, nevedela som si bez neho predstaviť život. Nevedela som si bez neho predstaviť samu seba. Stratím spolu s ním aj nádej, že jedného dňa budem mať dieťa? Zovrelo mi žalúdok. Túžila som sa stať matkou – bozkávať dokonalé drobné nôžky svojho bábätka, štekliť ho na guľatom brušku.

Blížila som sa na koniec ulice, keď vtom som zbadala krčmu s názvom Old Fleet Tavern. Ibaže než som vošla dnu, odchytil ma zanedbaný päťdesiatnik v špinavých kaki nohaviciach. V ruke držal písaciu podložku a so širokým úsmevom sa ma opýtal: „Nechcete sa pridať k bahniakom?“

K bahniakom? začudovala som sa v duchu. *Čo sú to? Nejaké vtáky, ktoré sa hrabú v blate?* Silene som sa usmiala a pokrútila som hlavou. „Nie, ďakujem.“

Nedal sa ľahko odradiť. „Čítali ste niekedy romány z viktoriánskej éry?“ pokračoval zvýšeným hlasom, aby prekričal hluk červeného vyhladkového autobusu, ktorý práve prefrčal popri nás.

Zbystrila som pozornosť. Pred desiatimi rokmi som dokončila bakalárske štúdium britskej histórie. Bola som dobrá študentka, ale oveľa viac ako učebnice prepchaté teóriou ma zaujímala hmatateľná prax. Kapitoly plné suchopárnych informácií ma neoslovovali tak ako zatuchnuté fotoalbumy v archívoch alebo digitalizované vyblednuté dokumenty v internetových databázach – divadelné plagáty, údaje zo sčítaní ľudu či menné zoznamy pasažierov, ktorí v minulosti pricestovali loďou do Ameriky. Do týchto zdanlivo bezvýznamných listín som sa dokázala zahĺbiť na celé hodiny, zatiaľ čo moje spolužiačky sa v kaviarňach drvili nové učivo. Netušila som, prečo ma tak fascinujú staré dokumenty, vedela som len to, že seminárne diskusie o občianskych revolúciách a mocichtivých politikoch ma na smrť nudia. Čaro histórie pre mňa spočívalo v maličkostiach zo všedného života našich predkov, v neodkrytých tajomstvách obyčajných ľudí.

„Zopár som ich čítala, áno,“ odvetila som naoko ľahostajne. V skutočnosti som zbožňovala britskú klasiku, ako študentka som hltala jeden román za druhým. Občas som ľutovala, že som nešla študovať literatúru, keďže knihy ma bavili viac ako dejiny. Pred neznámym som radšej zamlčala, že viktoriánske romány – a vlastne akékoľvek diela svojich obľúbených britských spisovateľov – som naposledy držala v rukách pred rokmi, takže ak ma zastavil preto, aby ma vyskúšal, dopadne to katastrofálne.

„Nuž, v nich sa často spomínajú bahniaci – úbohí žobráci, ktorí sa hrabali v riečnom bahne a hľadali niečo hodnotné. Možno si trochu zašpiníte topánky, ale nepoznám lepší spôsob, ako nazrieť do minulosti. Príde príliv, príde odliv a mocné vlny za každým vyplavia na breh niečo nové. Ak túžite po dobrodružstve, pridajte sa k nám. Prvá hodina je zadarmo. Budeme pod tamtými tehlovými budovami oproti,“ ukázal prstom. „Po schodoch zídete k rieke. Začíname o pol tretej, keď nastáva odliv.“

Usmiala som sa naňho. Hoci vyzeral zanedbaný, z orieškovhnedých očí mu vyžarovala vrúcnosť. Hneď za ním sa na

vřzgajúcich pántoch pohojďával vývesný štít s nápisom Old Fleet Tavern a pozýval ma dnu. „Ďakujem,“ povedala som, „ale mám iný program.“

Pravdou bolo, že som si potrebovala vypiť.

Pomaly prikývol. „Dobre. Ak si to náhodou rozmyslíte, budeme tam zhruba do pol šiestej.“

„Veľa šťastia,“ zamrmlala som, kabelku som si prehodila cez druhé plece a v duchu som dala cudzincovi zbohom.

Vošla som do potemneného zatuchnutého výčapu a sadla som si na vysokú koženú stoličku pri bare. Keď som sa naklonila dopredu, aby som sa pozrela, aké pivá čapujú, do niečoho som si namočila lakte a znechutene som zvrátila tvár – po zákazníkovi, ktorý tu bol predtým mnou, ostala na pulte lepkavá mláčka. Objedнала som si svetlé pivo Boddingtons, netrpezlivo som čakala, kým na povrch vystúpi hustá krémová pena, a potom som sa konečne schuti napila. Bola som taká unavená, že mi bolo srdečne jedno, že ma pobolieva hlava, pivo je teplé a do ľavej strany podbrušia mi vystreľujú krčce.

Viktoriánska éra. Spomenula som si na Charlesa Dickensa, jeho meno sa mi ozývalo v ušiach ako meno bývalého frajera, na ktorého som s radosťou zabudla: bol síce zaujímavý, ale z dlhodobého hľadiska nepoužiteľný. Čítala som mnohé jeho diela – najviac ma oslovili *Príhody Olivera Twista* a *Veľké nádeje* –, no trochu som sa za to hanbila.

Možno viktoriánski spisovatelia naozaj spomínali bahniakov, ale ja som to slovo dosiaľ nepočula. Keby vedľa mňa sedel James, určite by si ma za to doberal. Rád ma priateľsky podpichoval, že som čas na vysokej škole premárnila čítaním gotických rozprávok – namiesto toho som sa vraj mala venovať analýze vedeckých časopisov a písaniu článkov o politických nepokojoch v dávnej minulosti. Tvrdil, že s diplomom z histórie sa uplatním iba vtedy, ak ostanem pôsobiť v akademickej sfére, budem sa venovať výskumu, urobím si doktorát a získam profesúru.

Sčasti mal pravdu. Keď som pred desiatimi rokmi dokončila štúdium, rýchlo som zistila, že bakalársky diplom z histórie mi neprinesie rovnaké pracovné príležitosti ako Jamesovi diplom z účtovníctva. Zatiaľ čo ja som si bezvýsledne hľadala zamestnanie, on si poľahky našiel dobre platené miesto v prestížnej audítorskej firme v Cincinnati. Rozposlala som žiadosti do niekoľkých stredných škôl v okolí, že by som tam rada učila dejepis, ale presne ako predpovedal James, všade vyžadovali aspoň magisterský titul.

Odmietavými odpoveďami som sa nedala odradiť – považovala som ich za znamenie, že sa musím vrátiť do školy a pokračovať v štúdiu. Plná nervózneho vzrušenia som si začala vypisovať prihlášku na Cambridge, ale Jamesovi sa môj nápad odísť do Anglicka ani trochu nepáčil. Onedlho som pochopila prečo: pár mesiacov po promóciách ma zaviedol na koniec móla s výhľadom na rieku Ohio, pokľakol na koleno a so slzami v očiach ma požiadal o ruku.

Zaplavila ma taká radosť, že Cambridge mohol pre mňa za mňa zmiznúť z povrchu zemskeho, a spolu s ním aj magisterský či doktorský titul a všetky romány Charlesa Dickensa. Od chvíle, keď som sa Jamesovi hodila okolo krku a do ucha som mu zašepkala áno, moja identita nádejnej historičky padla a nahradila ju identita budúcej manželky. Prihlášku na univerzitu som hodila do koša a dychtivo som sa vrhla do víru svadobných príprav. Zamestnávala som sa výberom najkrajšieho typu písma na pozvánky a najvhodnejšieho odtieňa ružovej na výzdobu svadobných stolov. A keď zo svadby ostala už iba čarovná spomienka, všetku energiu som vložila do zariadenia nášho prvého domova. Našli sme si ideálne bývanie: domček s tromi izbami a dvomi kúpeľňami na konci slepej ulice v štvrti s mladými rodinami.

Skĺzli sme do ustáleného kolobehu manželského života, priameho a predvídateľného ako drieňové aleje lemujúce ulice našej